

Konrad Rzemieniecki
Wrocław

Spis ludności parafii Żółtańce z 1785 roku

Rzymskokatolicka parafia w Żółtańcach w XVIII wieku należała do dekanatu buskiego w archidiecezji lwowskiej. Poza wsią Żółtańce w jej skład wchodziły jeszcze wsie Pieczychwosty, Kłodno i Kłodzienko. Wszystkie leżą około 20–25 km na północny wschód od Lwowa, przy drodze ze Lwowa do Kamionki Buskiej. Parafie greckokatolickie były w Żółtańcach, Kłodnie i Kłodzienku¹. Około 1785 roku na terenie parafii mieszkało 3585 osób, z których 853 rzymskich katolików, 2650 greckich katolików i 82 Żydów (tabela).

Tabela. Liczba ludności i struktura religijna we wsiach parafii żółtanieckiej około 1785 roku

Wieś	Ogółem		Rzymscy katolicy		Greccy katolicy		Żydzi	
	l. b.	%	l. b.	%	l. b.	%	l. b.	%
Żółtańce	1768	100	180	10,2	1567	88,6	21	1,2
Pieczychwosty	427	100	129	30,2	250	58,6	48	11,2
Kłodno	840	100	514	61,2	320	38,1	6	0,7
Kłodzienko	550	100	30	5,4	513	93,3	7	1,3
Razem	3585	100	853	23,8	2650	73,9	82	2,3

Źródło: Z. Budzyński, *Kresy południowo-wschodnie w drugiej połowie XVIII wieku*, t. 1. *Statystyka wyznaniowa i etniczna*, Przemysł-Rzeszów 2005, s. 122, 219, 368.

¹ *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. 4, Warszawa 1883, s. 185 n.; t. 8, Warszawa 1887, s. 74.

Publikowany spis ludności rzymskokatolickiej parafii w Żółtańcach jest datowany na 24 stycznia 1785 roku. Prawdopodobnie jest to data ostatecznej redakcji, a informacje zostały zebrane podczas wizyt duszpasterskich po świętach Bożego Narodzenia. Treść rejestru została wpisana w księgę zgonów/pogrzebów z zapisami z lat 1776–1784, przechowywaną obecnie w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie². Pod dokumentem nie ma podpisu autora, ale porównując charakter pisma zapisów metrykalnych można stwierdzić, że autorem był Ignacy Suchnowski, podpisujący się w księgach metrykalnych jako *curatus loci*. Poza nim we wpisach metrykalnych w tym okresie pojawia się również osoba miejscowego wikarego, Jana Popożeńskiego.

Dokument został sporządzony w języku polskim z niewielkimi fragmentami w języku łacińskim, w którym zapisano treść nagłówków i słowo „wieś” („villa”), a samą nazwę wsi w polskiej wersji językowej. W rejestrze ujęto 602 parafian, co wydaje się wiarygodną liczbą, jeśli od ogólnej liczby ludności rzymskokatolickiej odejmie się dzieci jeszcze niekomunikujące, do 7.–8. roku życia, które stanowiły zazwyczaj 20–25% populacji parafii.

Spis ma formę tabelaryczną złożoną z dwóch kolumn. W pierwszej kolumnie zapisywano numer domu, a w drugiej pozostałe informacje. Gospodarstwa zostały spisane w sposób ciągły, osoba za osobą. Autor dokumentu zapisywał imię i nazwisko głowy rodziny, imiona pozostałych domowników oraz ich relację krewniaczą (żona, dzieci, rodzeństwo, rodzice) lub gospodarską (służący, komornik) wobec głowy rodziny. Niestety, w spisie nie ma informacji o wieku parafian. Poza jednym wypadkiem pomijano również informację o małżeństwach międzyobrzędkowych. Stan społeczny i zajęcie zapisano tylko przy osobach szlacheckiego pochodzenia. Pełniły one funkcje administracyjne w miejscowych dobrach. Nie udało się ustalić, do kogo należały wsie parafii żółtanieckiej w tym czasie. Wiadomo jedynie, że wieś Żółtańce w 1782 roku należała do Karola i Hieronima książąt Radziwiłłów wojewodzców wileńskich³.

W publikowanym spisie dokonano tylko nielicznych zabiegów modernizacyjnych. Uzupełniono znaki diakrytyczne i samogłoski nosowe, litery „y”, „i” i „x” zamieniono odpowiednio na „i”, „j” i „ks.”, a także zlikwidowano zapis podwójnych liter występujący w słowie „Teressa”. Imię Brygida występujące w dwóch formach zapisu „Brygida” i „Brygitta” ujednolicono do formy współczesnej. Pozostawiono oryginalny zapis imion Agnieszka — Agnieszka, Sebastian — Sobestian.

² Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej, 1604–1945, zespół 301, sygn. 1594, s. 33–39.

³ *Akty rozgraniczenia wsi Zelec i Kupiczwoła 1775–1776 oraz Batiatycz i Żółtaniec 1779–1782*, Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. Wasyla Stefanyka, fond 141, opys 1, sprawa 2232.

ANEKS

Żółtańce, 24 stycznia 1785 roku

Spis ludności parafii Żółtańce z 1785 roku

Źródło: Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej, 1604–1945, zespół 301, sygn. 1594, s. 33–39.

[s. 33] **Consignatio animarum ad ecclesiam parochialem Żoltanecensem pertinentium
facta die 24 mensis Januarii 1785 anno**

Numerus
domus

Villa Żółtańce

1	P(an) Zajączkowski Stanisław pisarz
	P(an) Jan Kluczycki podstarości, Marianna żona, Karol syn, Anna Buchińska
3	Mikołaj Hylewski, Jadwiga żona, Mikołaj syn, Helena gospodyni, Paweł syn
14	Wojciech Kaczaniak, Jędrzej syn, Agnieszka córka
22	Paweł Gurski, Marianna żona, Zofia matka, Katarzyna i Franciszka siostry
29	Zofia Gmytrzyceicha, Marianna córka
53	Marcin Wołoszyn, Piotr Pomplikowicz, Urszula matka, Dorota Terlecka RG, Regina Waclawowa
54	Jacek Słupski, Agnieszka żona, Wojciech, Jan, Kazimierz synowie, Franciszka, Teresa córki
55	Jan Terlecki, Elżbieta żona, Marianna siostra
61	Tomasz Słupski, Katarzyna żona, Katarzyna córka
56	Józef Terlecki, Marianna żona, Anna matka, Maciej syn
75	Józef Tulwiński, Marianna żona, Adam i Tomasz synowie, Apolonia i Agnieszka córki
79	Tomasz Tulwiński, Marianna żona, Katarzyna i Marianna córki, Jan syn
93	Maciej Patynko, Anna żona, Apolonia córka
	Jan Patynko, Marianna żona, Brygida Karmelicha
180	Bartek Patynko, Magdalena żona, Jadwiga córka, Kazimierz, Kasper, Jan synowie
183	Michał Wołoszyn, Jadwiga żona, Katarzyna córka, Michał syn
185	Katarzyna Wołoszynka, Wojciech syn, Franciszka córka, Apolonia

	Michał Słupski, Teresa żona
[s. 34]	
192	Michał Patliga, Katarzyna żona, Jan syn
180	Helena Patynkowa, Wawrzyniec syn
	Grzegorz Patynko, Agnieszka żona, Teresa matka, Jadwiga córka
190	Antoni Kocurowski, Marianna żona, Michał, Jan, Jacek synowie
191	Krzysztof Sztawra, Marianna żona, Bartłomiej syn
193	Grzegorz Rybkiewicz, Anna żona, Agnieszka i Jadwiga córki, Antoni Par[...]
194	Jacko Patynko, Helena żona, Stanisław syn, Magdalena córka
291	Jan Wardęga, Marianna żona
187	Antoni Patynko, Agnieszka żona, Marianna i Katarzyna córki
202	Wojciech Patynko, Teresa żona
205	Jakob Patynko, Agnieszka żona, Michał syn, Tomasz syn
124	Aleksander Turzyński, Agnieszka żona, Wojciech, Józef, Stanisław synowie, Marianna córka, Tomasz brat, Marianna żona, Bartłomiej, Tomasz, Jan synowie, Katarzyna córka
123	Marcin Majchrow, Marianna żona, Maciej, Jakub, Wojciech synowie, Franciszka córka
122	Antoni Żołnierczyk, Marianna żona, Katarzyna komornica
120	Kazimierz Słupski, Magdalena żona, Marianna i Magdalena córki
	Wawrzyniec Słupski, Magdalena żona
119	Jan Słupski, Teresa żona, Agnieszka córka
114	Jakub Żurowski
113	Jan Podolański, Magdalena żona, Franciszek syn, Elżbieta żona, Antoni, Jan, Mateusz synowie, Marianna służąca
112	Jan Podolański, Magdalena żona, Zofia matka, Szymon brat, Marianna żona, Michał brat
[s. 35]	
289	Maciej Podolański, Helena żona
106	Maciej Irzykowski, Marianna córka, Magdalena, Brygida, Anna
105	Jan Irzykowski, Józef syn, Eufrozyna żona, Piotr syn, Helena żona, Małgorzata, Agnieszka córki

Villa Kłodzienko

	Kazimierz Krzemiński, Marianna żona, Tomasz syn, Katarzyna córka
--	--

77	Kasper Krzemiński
86	Franciszka Polowa
10	Michał Adamowicz, Marianna żona, Marianna, Konstancja córki, Michał, Józef synowie, Katarzyna córka, Jan syn
1	Jakub, Maciej, Tomasz synowie, Teresa, Barbara, Apolonia

Villa Pieczechwosty

55	Błażej Gurski ojciec, Błażej syn, Jan syn
56	Tomasz Hass, Anna żona, Joachim brat, Agnieszka żona, Anna matka, Hipolit syn, Tekla córka
54	Andrzej Żołnierczyk, Jadwiga żona, Barbara siostra, Stanisław, Kasper synowie
52	Konstancja Rurowa wdowa, Józef syn
51	Jan Bazykiewicz, Marianna żona, Katarzyna córka, Maciej, Jan synowie
35	Jędrzej Kozara, Katarzyna żona
34	Michał Kozara, Katarzyna żona, Elżbieta córka, Grzegorz, Tomasz synowie
30	Piotr Patłęga, Marianna żona, Marianna, Zofia córki
28	Wojciech Kaliciak, Marianna żona, Błażej brat, Katarzyna siostra, Szymon brat, Jan, Kazimierz synowie
[s. 36]	
24	Katarzyna wdowa, Michał syn, Stefan, Marianna, Teresa córki
22	Wojciech Lechowicz, Zofia żona, Jan syn, Regina żona jego
19	Józef Oziębłowski, Apolonia żona, Ignacy syn, Marianna żona jego, Józef syn
107	Marcin Komorowski, Anna żona, Tomasz syn
5	Jan Kaleciak, Katarzyna, Zofia córki, Maciej syn
4	Maciej Głuchi, Regina matka, Zofia żona, Wawrzyniec, Szczepan synowie
2	Wojciech Kozara, Teresa żona, Tomasz, Szymon synowie
1	J(egomość) P(an) Antoni Wąsółowski ekonom, Barbara żona, Katarzyna, Marianna córki, Maciej, Dominik, Kajetan, Izidor, Joachim synowie
60	Jan Islewski, Marianna żona, Teresa córka, Wojciech, Błażej synowie
	Józef Dekalski, Helena żona, Katarzyna córka
61	Maciej Bielecki, Katarzyna żona, Michał, Paweł synowie

Villa Klodno

1	Kazimierz Patryński, Katarzyna żona, Marianna matka, Mateusz, Józef, Wojciech synowie, Bogumiła córka
2	Jan Skalski, Katarzyna żona, Mateusz syn, Agnieszka córka i Barbara
	P[an] Andrzej Lewicki pisarz
3	Franciszek Kręciński, Katarzyna, Franciszka córki, Mateusz syn
4	Tomasz Kaleciak, Marianna żona, Marianna matka, Sobestian syn
5	Katarzyna Swiergoszowa wdowa, Marianna córka
6	Maciej Krzeczowski, Magdalena żona, Paweł, Wojciech synowie
7	Szymon Wierzbicki, Katarzyna żona
8	Antoni Wierzbicki, Agnieszka żona, Anna, Marianna córki
9	Tomasz Czerwiński, Zofia żona, Apolonia córka, Józef syn, Katarzyna, Elżbieta córki, Wincenty sługa
10	Michał Cieszkiewicz, Anna żona, Magdalena, Konstancja córki
[s. 37]	
11	P[an] Stefan Musztaffa, Zofia żona, Barbara córka, Jan, Wojciech
12	Walenty Koszycki, Agnieszka żona, Helena Hłuchowa komor[nica], Barbara córka, Franciszek syn
	Gertruda Osiecka, Ewa Ruskowska, Helena Ruskowska, Tekla córka
13	Szymon Konarski, Anna żona, Paweł, Józef synowie, Małgorzata
16	Andrzej Stalmaszek, Katarzyna żona, Wojciech, Franciszek synowie
19	Jędrzej Patliga wdowiec, Marianna córka, Jakub syn
20	Marianna Pakusiewiczowa, Michał Całkocki, Franciszka
21	Maciej Konarski, Katarzyna żona, Marcin Skorupski, Elżbieta żona, Piotr syn, Teresa córka
22	Paweł Konarski, Rozalia żona, Rozalia, Franciszka córki
23	Andrzej Konarski, Barbara żona, Szymon syn
24	Jan Krzeczowski, Marianna żona, Apolonia służąca
29	Wojciech Konarski, Rozalia córka
27	Kazimierz Konarski, Katarzyna żona, Franciszek, Bartłomiej synowie
30	Szymon Stelmaszek, Helena żona, Tomasz syn, Marianna córka, Franciszek syn, Anna, Katarzyna córki
	Krzysztof Pitus, Zofia żona, Wojciech syn
32	Regina Konarska wdowa

33	Mikołaj Konarski, Ewa żona
	Zofia Bojarska, Marcin, Sobestian synowie, Stanisław sługa
34	Jan Konarski, Marianna żona, Regina matka, Zofia służąca
35	Michał Konarski, Marianna żona, Andrzej Chrusz, Barbara żona, Mateusz syn, Agata córka, Maciej Skorupski
36	Jozef Konarski, Brygida córka, Stanisław syn, Marcin sługa
37	Jan Paliwoda, Agnieszka żona, Jan syn, Elżbieta żona, Walenty, Błażej synowie
[s. 38]	
	Krzysztof Pietrusiewicz, Marianna żona, Jan, Wawrzyniec synowie
39	Marianna Buzkowa wdowa, Józef syn, Maciej syn
41	Wojciech Skorupski, Zofia żona, Marianna siostra, Agnieszka córka
42	Jan Skorupski, Marianna żona
43	Maciej Matysów, Andrzej, Stefan synowie, Apolonia, Zofia córki
46	Bartłomiej Paliwoda, Katarzyna żona, Michał, Andrzej synowie
47	Franciszek Paliwoda, Helena żona, Mateusz syn, Agnieszka córka
48	Józef Sochowicz, Katarzyna żona, Marianna córka, Stanisław syn
85	Marianna wdowa, Jan, Maciej, Kazimierz synowie, Konstancja córka
84	Marianna Kozubska wdowa, Jacek syn, Marianna żona, Katarzyna córka
83	Wojciech Stelmaszek, Agnieszka żona, Stefan Konarski ojciec, Regina matka
81	Maciej Krzyczkowski, Katarzyna żona, Walenty, Tomasz synowie, Małgorzata, Marianna i Agnieszka córka
79	Wojciech Mazureczyk, Helena żona, Sebastian, Wojciech synowie, Agnieszka córka
78	Stefan Gielewski, Marianna żona, Anna matka
76	Jan Matus, Anna żona
72	Jan Stelamszek, Agnieszka żona, Sebastian syn, Katarzyna córka
71	Antoni Stelmaszek, Katarzyna żona, Mikołaj syn
69	Jan Klodnicki, Marianna żona, Regina siostra
67	Michał Konarski, Teresa żona, Jan syn, Kazimierz sługa
61	Franciszek Lichowicz, Helena żona, Magdalena, Marianna, Ewa córki, Maciej, Stanisław syn
58	Stanisław Stelmaszek, Marianna żona, Wojciech syn
57	Karol Socha, Marianna żona, Antoni syn, Marianna i Franciszka córki

56	Józef Konarski, Marianna żona, Stanisław, Wojciech, Marcin synowie
53	Kazimierz Kryścianka, Regina żona, Wawrzyniec syn, Teresa i Magdalena córki
52	Jędrzej Matysów, Katarzyna żona, Szymon syn, Zofia żona, Kazimierz i Łukasz synowie
[s. 39]	
138	Jacek Nikrałowicz, Zofia żona, Magdalena córka
139	Jan Doliński, Anna żona
88	Wojciech Radwański, Marianna żona
89	Wojciech Stawarski, Małgorzata żona, Agnieszka matka, Katarzyna wnuczka
93	Maciej Chryplewicz, Zofia żona, Dorota córka, Marianna komor[nica]
95	Józef Patynko, Anastazja żona, Błażej ojciec, Marianna córka
107	Jan Wawrzyczyszyn, Zofia żona, Katarzyna córka
195	Antoni Czarny, Brygida żona, Wawrzyniec, Mateusz synowie
	Franciszek Kaleciak, Jadwiga żona, Wiktoria i Marianna córki
79	Jan Adamowicz, Marianna żona
109	Marcin Szuwajłowicz, Teresa żona, Jakub ojciec, Marianna matka
110	Jan Kowalik, Franciszka żona, Małgorzata córka, Sobestian syn
130	Tomasz Stelmaszek, Marianna żona, Regina matka, Anna, Marianna córki
139	Ignacy Mędrzykowski, Franciszka żona, Agnieszka, Katarzyna córki, Jan syn
127	Regina Macicha wdowa, Adam syn, Agnieszka, Teresa, Katarzyna córki
122	Jędrzej Brylok, Anna żona, Franciszka, Helena córki, Marcin syn
121	Jacek Paliwoda, Marianna żona, Stefan syn
120	Maciej Rydyłowski
118	Maciej Stelmaszek, Katarzyna żona, Wojciech syn, Marianna siostra
	Jacek Kaniak, Agnieszka żona, Maciej syn, Jadwiga, Katarzyna
111	Marcin Wawrzyczyszyn, Marianna żona, Zofia matka
117	Helena Grechowa, Wojciech ojciec, Jędrzej sługa
115	Błażej Chruszcz, Helena żona